

Abstract No 54

උපනිෂද්හි නිරූපිත ඉගැන්වීමේ ක්‍රමශිල්ප පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

සුජ්‍ය මූලධර්ම මාසික සමාජ සේවක සමිතිය

සහාය කපිකාමාරිය, භාෂා, සංස්කෘතික අධ්‍යයනය හා ප්‍රාසංගික කලා අධ්‍යයනාංශය,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.

Mdsoma3344@gmail.com

උපනිෂද්හි වනාහි බොහෝ කාල සීමාවක් තුළ සංවර්ධනය වූ දාර්ශනික චින්තාවලියකි. වේදාන්ත වශයෙන් විචාරයට බඳුන් වන මෙම සාහිත්‍යය තුළ වර්ෂ දස දහස් ගණනක් පුරාවට මිනිසා විසින් පරිකල්පනය කරන්නට යෙදුණු දාර්ශනික මූල ඛණ්ඩයන්හි අග්‍රඵලය ගැබ් ව ඇත. මානව ශිෂ්ටාචාරයේ අධ්‍යාපන සංවර්ධනයේ වඩාත් සුභවාදී අවධියක් ලෙස උපනිෂද් නම් කිරීම යුක්ති යුක්ත ය. උපනිෂද් වචනාර්ථය ද සමීපයෙහි හිඳ ඉගෙනීම ගමය කරයි. අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය තුළ ඉගෙනුම හා ඉගැන්වීම් මූලික කාරණා වශයෙන් සාකච්ඡාවට බඳුන් වෙයි. උක්ත අංශද්වය සාර්ථක වීමට, යොදා ගනු ලබන තදිය ක්‍රම ශිල්පයන්හි විධිමත් බව හා පරිපූර්ණත්වය ප්‍රබල ව බලපායි. ගුරුවරයාට හා ශිෂ්‍යයාට අදාළ ස්වකීය කාර්යයන්හි හා ප්‍රතිඵලයන්හි උපයුක්තතාව මෙහි භාවිතාව අනුව නිර්ණය වේ. ඒ අනුව පුළුල් විෂය සන්දර්භයක් නියෝජනය වන මෙම ප්‍රස්තුතයට අදාළ ව ඡාන්දෝග්‍රහ, බාහදාරණයක, මාණ්ඩුකා, ප්‍රශ්න ආදී උපනිෂද් ග්‍රන්ථ කිහිපයක් පමණක් අධ්‍යයනය කිරීමට අපේක්ෂිත ය. වර්තමාන අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ මූලධර්ම හා නිර්ණායක බොහොමයක් බටහිර අධ්‍යාපනඥයින් විසින් සම්පාදනය කොට ඇත. ඔවුන් විසින් නිර්දේශිත ඉගැන්වීම් ක්‍රම කිහිපයක් ප්‍රධාන වශයෙන් මෙසේ දැක්විය හැක. දේශන ක්‍රමය, ප්‍රශ්නීකරණය, සාකච්ඡා ක්‍රමය, ප්‍රදර්ශන ක්‍රමය, ආදර්ශන ක්‍රමය, පියවර ක්‍රමය, සමරූපණය, නාට්‍යානුසාරී ක්‍රමය, පැවරුම් ක්‍රමය, ව්‍යාපෘති හා ගැටලු විසඳීම ආදී ශිල්පීය ක්‍රම පවතී. උක්ත ක්‍රම ශිල්පයන්හි භාවිතාව උපනිෂද් තුළ සුලභ ව දැක ගැනීමට හැකියාව ඇත. ඒ අනුව ප්‍රශ්න උපනිෂද්‍ය තුළ ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු දීමේ ලක්ෂණය දැක ගැනීමට හැක. එසේ ම බාහදාරණයක උපනිෂද්‍ය තුළ පියවර ඉගැන්වීම් ක්‍රමය, සාකච්ඡා ක්‍රමය ආදිය භාවිත කොට ඇත. බොහෝ උපනිෂද්‍යන් තුළ දේශන ක්‍රමය සුලභ ව භාවිත වේ. ඒ අනුව උපනිෂද් ස්වකීය අන්‍යතාව ඔස්සේ තත් ප්‍රස්තුතය පිළිබඳ උක්ත මූලාශ්‍රය ඇසුරින් සාක්ෂ්‍යය සපයයි. එබැවින් බටහිරින් ආනයනය කරන ලද අධ්‍යාපන විද්‍යාව විෂය තුළ වර්ෂ දහස් ගණනකට පූර්වයේ පෙරදිග ලෝකයා භාවිත කළ අධ්‍යාපන සංකල්ප බෙහෙවින් යොදාගෙන ඇති බව අපගේ නිගමනයයි.

ප්‍රමුඛ පද - උපනිෂද්, නූතන ඉගැන්වීම් ක්‍රමශිල්ප, උපනිෂද් ඉගැන්වීම් ක්‍රමශිල්ප